

Remissvar

Socialnämnden

Synpunkter Politisk organisationsöversyn Gävle (POG) Dnr 17KS452

Bakgrund

Socialnämnden har fått förslag till Politisk organisationsöversyn Gävle (POG) på remiss med möjlighet att yttra sig.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2017 att genomföra en översyn av den politiska organisationen och dess ansvarsfördelning. Översynen har antagit namnet POG, politisk organisationsöversyn Gävle.

POG-utredningens uppdrag har varit att göra en översyn av om den politiska styrningen behöver förändras vad gäller fördelningen av ansvarsområden och struktur mellan nämnder och mellan nämnder och bolag. Kommittén har tagit fram ett underlag med övergripande överväganden och förslag, som nu lämnats på remiss till samtliga nämnder och bolag.

Synpunkter från Socialnämnden

Inledning

Socialnämnden tycker det är positivt att POG kommittén tar ställning till att nämnd och förvaltning nödvändigtvis inte behöver ha samma struktur men givetvis ha samma mål.

Arvoderingen av ordförandeuppdrag bör ta hänsyn till att Socialnämndens ordförande är den ende ordförande som enligt gällande

lagstiftning behöver vara tillgänglig och beredd att fatta beslut i komplicerade ärenden rörande enskilda individer, och att detta ansvar omfattar 24 timmar om dygnet, 365 dagar om året. Nämnden bör samtidigt ha rätten att inom sig fördela detta ansvar för att inte arbetsbördan skall hamna bara på en person. Arvoderingen måste kunna anpassas till om nämnden beslutar att fördela ”ordförandebeslut uppdraget” på flera personer.

Socialnämnden har valt att lämna följande specifika synpunkter, där fokus ligger på den del som handlar om att ansvarsmässigt koppla samman arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd under nuvarande näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden.

Specifika synpunkter

- **Arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd bör kopplas ihop även ansvarsmässigt med placering under nuvarande näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden**

Nämnden och förvaltningen tolkar förslaget som att POG-kommitténs ambition med sitt förslag är att försörjningsstödshandlingen skall komma närmare de delar av kommunens verksamheter som har utarbetade kontakter och relationer med näringslivet för att därigenom underlätta för fler att kunna gå från försörjningsstöd till sysselsättning. Det är en positiv ambition.

En fördel med en uppdelning enl POG-kommitténs förslag kan också vara att försörjningsstödet i ökad utsträckning uppfattas som och hanteras som en ”grundrättighet” som inte skall blandas ihop med och/eller ”villkoras” med andra insatser från socialtjänsten. Försörjningsstödet får en starkare mental koppling till de delar i de allmänna stödsystemen som sjukpenning, A-kassa mm.

Mellan två nämnder, som båda bedriver socialtjänstverksamhet t ex ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd och bistånd för livsföring i övrigt) respektive utredning och behandling av barn, unga och vuxna, gäller i huvudsak en sekretessgräns. Det finns sekretessbrytande bestämmelser, så som samtycke, men dessa kan aldrig användas generellt och tillsvidare.

När medarbetare arbetar mot två eller flera olika nämnder gäller fortfarande sekretessgräns mellan de olika uppdragen och de uppdragsgivande nämnderna. Detta kan innebära praktiska och juridiska svårigheter, då krav ställs på att hålla reda på vilken nämnd som i olika situationer mottar, handlägger och äger de sekretesskyddade uppgifterna.

Det framgår inte i POG-utredningen om förslaget medvetet avser endast försörjningsstöd eller om det också innefattar ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt, båda delarna beslutas enligt SoL 4:1.

Följande områden bör närmare analyseras innan slutligt beslut fattas.

Vilka effekter uppstår om försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt förs över till näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden.

Det kan ske på i vart fall två olika detaljeringsgrader. Antingen att allt ekonomiskt bistånd förs över alternativt att överflyttning sker av försörjningsstödet respektive delar av rätten att besluta om ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt:

Ekonomiskt bistånd hamnar i en annan myndighet än övrig socialtjänst med därmed följande sekretessgräns. Det bör analyseras i vilken grad detta riskerar att försvåra arbetet med att ge stöd till de som behöver insatser från olika delar av socialtjänsten. Det bör också analyseras i vilken grad våra klienter riskerar att behöva ha kontakt med de två olika myndigheterna inom ramen för samma problembild. I vilken grad har två olika nämnder/myndigheter inverkan och betydelse för verksamhetens möjligheter att möta den enskilde klienten? I den analysen bör erfarenheter från andra kommuner inhämtas.

Förvaltningens bedömning är att mer än 50 % av försörjningsstödstagarna även har andra problem/behov utöver

försörjningsstöd som idag hanteras av Socialtjänst Gävles övriga enheter.

Försörjningsstöd inkl ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt hanteras idag inom Socialtjänstens två försörjningsstödsenheter samt även av Mottagningsenheten. Därutöver beslutar även i viss mån alla utredningsenheter om ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt, det kan röra sig om kostnader i samband med placering, umgänge, kostnader i anslutning till pågående utredning mm. Försörjningsstöd inkl ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt handlar således inte bara om bistånd pga. avsaknad av arbete, utan även andra former av ekonomiskt bistånd enligt ovanstående beskrivning.

Om allt ekonomiskt bistånd förs över bör det klargöras ifall rätt att bevilja ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt ändå skall finnas för vissa av socialnämndens funktioner.

Vilka effekter uppstår om försörjningsstöd förs över till näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden samt rätten att besluta om ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt fördelas på två nämnder.

Om delar av rätten att besluta om ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt skall finnas i båda nämnderna behöver det redas ut vilken nämnd som har ansvar för vilken typ av ansökningar/behov. Även här bör erfarenheter gå att inhämta från de kommuner som har en liknanden uppdelning respektive de ev kommuner som har avslutat en uppdelning på detta sätt med ekonomiskt bistånd fördelat på olika nämnder.

I övrigt är samma frågeställningar aktuella som redovisats i styckena ovan.

Vilka effekter uppstår om bara försörjningsstöd förs över till näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden och rätten att besluta om ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt ligger kvar på socialnämnden.

Även med detta handlingsalternativ behöver en del frågor redas ut och ytterligare analyseras. En sådan frågeställning kan vara hur beslut och

hantering skall vara kring en individ som t.ex. behöver mer ekonomiskt bistånd än vad som ingår i försörjningsstödet. Sannolikt tvingas den personen besöka en annan förvaltning för att söka kompletterande ekonomiskt bistånd. En sådan förändring riskerar även att skapa komplicerade gränsdragningsfrågor vilken förvaltning som skall hantera vilken typ av ansökningar.

När behov uppstår av samverkan mellan de som hanterar försörjningsstöd och övrig socialtjänst är effekten även med denna lösning olika myndigheter med därmed följande sekretessgräns. Förvaltningen är orolig för att detta kan försvåra arbetet med att ge stöd till de som behöver insatser från olika delar av socialtjänsten.

Andra överväganden:

Om en förändring sker av vilken nämnd som skall ha ansvaret för beslut om ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt, bör det också klargöras om inte rätten till beslut enl SoL 4:2 skall inkluderas.

Socialtjänsten har gjort ett medvetet arbete med att skapa ”En ingång” för de som behöver söka hjälp för första gången. Den enskilde skall inte behöva fundera över vart de skall vända sig med sitt problem/fråga, utan gå till ett ställe och där få hjälp, för att sedan få hjälp att slussas vidare om kontakten inte är tillfällig/kortvarig. Detta bemötande mot kunderna förändras om försörjningsstöd skils från resten av socialtjänstens insatser. Socialtjänstens nuvarande uppbyggnad med en Mottagningsenhet där medborgarna har ”En ingång” för all ansökan om hjälp från Socialtjänsten blir sannolikt svårare att upprätthålla.

Redan idag, och sedan flera år tillbaka, finns ett mycket välfungerande samarbete mellan socialtjänst och arbetsmarknadsåtgärder. Delar av verksamheterna är redan idag samlokaliserade, och ytterligare sådan finns planerad.

Om kommunfullmäktige vill uppnå effekten att arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd bör kopplas ihop även ansvarsmässigt, bör det kunna övervägas om inte samma effekt kan uppnås utan att skapa olika myndigheter som skall tillhandahålla socialtjänstinsatserna med

sekretess sig emellan. Ett sådant övervägande borde kunna inkludera att arbetsmarknadsåtgärderna placeras under nuvarande socialnämnd.

En riskfaktor på kort och medellång sikt är också att Socialtjänst Gävles nuvarande utvecklingsprojekt inom digitalisering riskerar att bromsas upp då föreslagen förändring skulle innebära att mycket av medarbetarnas och chefernas fokus hamnar på hur organisationsförändring och flytt av verksamheten skall genomföras, hur det påverkar verksamhet och enskilda medarbetare. Det gäller framförallt utvecklingsarbetet med digitaliserad Ansökan – Handläggning – Beslut av försörjningsstöd (den s.k. Trelleborgsmodellen). Där pågår ett mycket aktivt arbete som skulle riskera att tappa kraft av ovan angivna skäl.

- **Samla LSS under nuvarande näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden**

Socialnämnden instämmer i att det är rimligt att samla LSS-verksamheten under en gemensam nämnd. Vilken nämnd det skall vara har inte socialnämnden några synpunkter på.

Mats Collin
Förvaltningschef
Socialtjänst Gävle